

Pars prima de vniuerso.

et volatilia forte aer et ignis elementa.
Nam etiam dixi tibi de partibus superiores
aq̄ vel aquarū q̄ nec in illo statu
suo remanserūt. Celiū nō empireū t terra
in statu creationis remāserūt q̄ntum ad sub
stantiam licet multiplex pfectio decoris t
omatus eis postmodū supaddita sit. Ul̄
pp̄ter hoc tacuit de creatione aquarū q̄
ex creatione extremo:ū necessario oponie
bat eam intelligi pp̄ter impossibilitatem
vacui sicut pdixi tibi. Tercius modus est
vt intelligatur in pncipio creationis t for
mationis vniuersi. Intelligat autē forsitan
aliquis in pncipio vt referat illud ad nar
rationē pphetaicā sub hoc intellectu. ac si
ppheta cogitaret ita narraturus vel expo
siturus creationē reformationē vniuersi.
In p̄mis hoc dico in pncipio sc̄; sermonis
mei. Creauit deus celiū t terram. Cur autē
non sic dictum dixit deus fiant vel creant
celum t terra. Nam expediuerunt me t te
sancti t sapiētes in hoc dicētes q̄m verbū
qd̄ est t ars ipius omnifica nō fuit nomi
nandum cū creatione q̄m creatio non fie
bat nisi secundū substantiam t nondum
implemento pfectionis artis aut̄ est p̄pe
formam pfectionis dare. Cum igit̄ in crea
tione forma pfectionis neq; data esset ei
neq; danda nō fuit mentio facienda de ar
te vel vbo dei. Ego autē manifesti te expe
dio per ipm planū littere. Creauit em̄ deo
celum t terra vt ea faceret id est vt eis fa
ciem pfectionis t decoris daret. Sicut in
ipso plano littere ē. Qd̄ si q̄s dixerit q̄ p̄ v
bum dei creata sunt celiū t terra. quemad
modū t lux facta t firma mētū t ideo di
cerē debuit ppheta. dixit deus creantur
celiū t terra. rūdeo tibi in hoc q̄ de acces
soriis t secūdariis operū nec sermo solet
fieri apud artificē. Qui em̄ p̄cepit artifici
fac mihi domū vel edifica supuacue dice
ret ei fodū fundamenta extrahe lapides t
lapidicina congrega alias materias. Uli
des ergo q̄ p̄ceptum ē de forma pncipali.
Sic nō debuit esse dei p̄ceptū neq; opor
tuit qd̄ exprimeretur sup creatione q̄m ac
cessoria t pparatoria erat creatō ad factio
nem q̄na dñi tibi. Ampli. ars est tanq; si
gillū pncipalis forme hoc aut̄ im̄p̄mis et
maxime per artem qritur sc̄; vt forma pnc
ipalis p̄ eam materie de qua agitur imp̄
matur t pp̄ter hoc non conuenienter in ipa
creationē fieret mētio de vbo seu arte crea
toris. Ampli. quia erant remāsura celū

t terra in illa imperfectione creationis non
fuit conueniens vt diceretur. Creantur ce
lum t terra. Sicut t ostēdi tibi de domo
edificanda quia non ē conuenies vt dica
tur a p̄ceptore qui imperat artifici ad fin
gulos ordines lapidum vel structuras or
dinentur isti lapides hic vel fiat hec stru
ctura alioquin non esset finis vel numer
sermontū preceptoris ad artificem. Et ista
questio non est longe ab ea questione q̄
quis quereret pp̄ter quid nō est dictū de
qualibet parte celi aut terre. Creantur hec
pars celi vel terre. que questio manifeste
nihil habet dubitationis. Manifestū em̄
est. q̄a nec numer⁹ nec finis esset sermo
num huiusmodi Quia ergo creatio in nul
la parte celi vel terre sistebat ideo nō fuit
dicendum. Creantur hec pars vel illa. Si
militer quia nō consumabatur opus crea
toris in creatione celi t terre sed per crea
tionem deducebatur ad pfectionem suaz
ideo non fuit dicendū. Creantur celum et
terra. Sicut neq; de partibus celi t terre.
Declaratio sermonis sequētis quo dī
xit terram inanem t vacuam fm̄ duas in
tentiones.

Cod autem sequit in sermōe p
q̄ phete Terra aut̄ erat inanis t va
cua. Dico q̄ narratio hec est cō
clusio scientie naturalis. Non em̄ supua
cue dictum est inanis t vacua. Duo enim
sunt genera plenitudinis aut plenitudo
secundū duas intentiōes dicitur. Primo
q̄ plenitudo quedā interna est sive inti
ma t ex illa fiunt exuberantie generatio
num. Sicut vides terrā quasi exint na ple
nitudine exuberare vel eructare genera
tiones vegetabilium t etiam multoꝝ aialis
um. Secunda plenitudo est exterior t ha
bitationis secundū quem modū dicit ter
ra repleta adultis vel latrouibꝫ vel alijs
hominibus. Utroq; aut̄ istorum modoꝫ
terra se habebat q̄ nec secunda erat nec in
habitata. Huiusmodi aut̄ declaratio est
Manifestum em̄ per se est quia terra
veri nominis frigida t sicca est ex neutro
autem istorum vel ambobꝫ simul potest
esse generatio vegetabilium autem anima
lium naturaliter. Quare manifestum est
quia circa ex se naturaliter inanis ēab in
terna huiusmodi plenitudine. Ampli
omne vegetabile t omne aial elemētarū
est ex quatuor elemētis. De vegetabilibꝫ t aia
bus hoc intelligo q̄ ex terra generant q̄re